

El temps que corre

Els Borja, l'horror, TV3

Això era que un dia de finals de març la directora de TV3, per la qual tinc una admiració profunda, professional i personal, em demanà si podria donar la meua opinió a propòsit d'una sèrie sobre els Borja

Joan Francesc Mira

que tenien intenció d'emetre. Ai dolor, que vaig pensar, ja hi som una altra vegada, ara amb una producció nova (sobre la qual ja tenia alguna informació des dels Estats Units) que no serà diferent ni menys horrible que les altres: destrossar la família Borja a les pantalles o a les novel·les dites falsament històriques, és ja un hàbit de la cultura occidental. No ho havia d'haver fet, però ho vaig fer, sabent d'entrada que serviria de poc: vaig acceptar l'encàrrec, per pur patriotisme desinteressat. Vaig rebre els CDs de la sèrie, vaig regular les dosis de visió diària a fi de no alterar massa la salut del cervell i del cor, i com a resultat de la llarga tortura vaig escriure aquesta carta que tampoc no hauria de fer pública, però ho faré, ara que, segons m'han dit (al País Valencià, vostès ja ho saben, no es pot veure la televisió de Catalunya...), ja fa algunes setmanes que emeten la sèrie borgiana. Molt moderadament, molt educadament, vaig exposar el que segueix:

“He fet l'esforç (una prova de resistència que no havia fet mai) de veure atentament els 12 episodis de la sèrie *Els Borja*, i aquestes són les meues observacions o valoracions, tal com demanaves: 1) En conjunt, la sèrie és un disbarat immens, fora de tota racionalitat, lluny de tot sentit històric, amb una relació mínima o inexistent amb la realitat dels ambients urbans, dels espais arquitectònics (esglésies, palaus, etc.), i sobretot lluny de la realitat quant al caràcter dels personatges i al contingut narratiu. 2) Els productors i guionistes no solament continuen la llarga tradició de la llegenda negra (negríssima!!) borgiana, a base d'insídies, mentides, assassins i luxúria, sinó que l'estenen o amplien fins a límits que jo mateix no hauria estat capaç d'imaginar. L'horror no té límits, la falsedat dels personatges i de les escenes tampoc. Sembla que l'únic criteri era que cada episodi ha de tindre dos escenes de sexe, tres de violència extrema, i dosis brutals

de perversió física i moral de tota la família, el papa, els fills, i la major part dels cardenals i dels nobles romans. 3) Des del punt de vista històric, puc dir (amb generositat) que el 90% de les situacions o fets que hi apareixen són rigorosament

falsos. I en tant que falsos, falsegen també qualsevol sentit o coherència de la narració, i enganyen l'espectador donant aspecte de veritat històrica a fets i situacions absolutament inventats. Tinc anotats 40 o 50 casos de falsedat flagrant i històricament absurda, impossible i escandalosa. Em podria estendre molt més, i amb més detall, però ho deixarem estar. Si vols, i si us interessa, en podem parlar amb deteniment, i en relació als dotze capítols, un per un. (I de passada, la versió en castellà [*és la que em van enviar*] agreuja més encara aquest disbarat monstruós, pronunciant de manera deformatada i bàrbara els noms d'alguns personatges importants!). En conclusió: vist que heu adquirit els drets (supose) i que teniu decidit emetre aquesta bestiesa monumental, almenys TV3 no hauria de contribuir a augmentar més encara la immundícia que els Borja (l'únic nom, i l'única família nostra coneguda universalment) sembla que estan condemnats a rebre. No sé si una solució possible és advertir els espectadors (en cada capítol, i molt clarament!) que es tracta d'una sèrie de ficció desbocada, i que la realitat històrica dels fets i dels personatges és gairebé inexistent. En tot cas, alguna solució hauríeu de buscar. Estic a la vostra disposició, sobretot per ajudar a reduir els efectes funestos del lamentable espectacle. I disculpa que siga tan contundent en el judici, perquè ho hauria pogut ser molt més.”

I fins ací la carta. La directora em respongué amablement, agraint-me l'esforç i insinuant que mirarien d'advertir els espectadors sobre el cas; però ja havien adquirit la sèrie, i l'haurien d'emetre. No sé si la decisió final la prengué la direcció actual o l'anterior, perquè no m'interessa culpar ningú. I finalment, jo puc comprendre moltes coses, però aquesta no. Alguna cosa ha fallat, i molt profunda, quan la televisió pública de Catalunya ha decidit propagar aquest horror.

“L'horror no té límits, la falsedat dels personatges i de les escenes tampoc. Sembla que l'únic criteri era que cada episodi ha de tindre dos escenes de sexe, tres de violència extrema, i dosis brutals de perversió física i moral de tota la família, el papa, els fills, i la major part dels cardenals i dels nobles romans”